

नवलपरासी जिल्ला : एक चिनारी

क. भौगोलिक अवस्थिति :

पश्चिम तराइ क्षेत्र

सिमाना जोडिएका जिल्लाहरु : रुपन्देही, पाल्पा, तनहुँ, चितवन
क्षेत्रफल : २,१६२ वर्ग कि.मि.

ख. प्रशासनिक विभाजन

गा.वि.स. संख्या : ७३
नगरपालिका संख्या : १
इलाका संख्या : १५
संसदीय निर्वाचन क्षेत्र संख्या : ४

ग. जनसंख्या सम्बन्धी विवरण (२०५८)

जम्मा जनसंख्या : ५,६२,८७०
महिला : २,८४,६९३
पुरुष : २,७८,२५७
५ वर्षमुनीको जनसंख्या : ६८,१७२
७५ वर्ष र सो भन्दा माथिको
जनसंख्या : ७,५७६
घरपरिवार संख्या : ९८,३४०
औसत परिवार सदस्य संख्या : ५.७२
जनघनत्व (प्रति वर्ग कि.मि.) : २६० जना
वार्षिक जनसंख्या वृद्धिदर : २.५५ प्रतिशत
शहरी जनसंख्या (प्रतिशत) : ४.०२
पुरुष महिला अनुपात : ९७.७७

नेपालको जनसंख्यामा

जिल्लाको अंश (प्रतिशत) : २.४३
आश्रित जनसंख्या (प्रतिशतमा)
जम्मा : ८७.४८
बालबालिका (उमेर ० -१४ वर्ष) : ७५.१३
वृद्धवृद्धा (उमेर ६० वर्ष भन्दा माथि) : १२.३५

घ. शिक्षा (२०५८)

साक्षरता (६ वर्ष वा सो भन्दा माथिको मात्र) (प्रतिशतमा)

जम्मा	:	५३.३
महिला	:	४०.९
पुरुष	:	६६.०

शैक्षिक वर्ष २०५९/६०

विद्यालय संख्या	:	५५२
विद्यार्थी संख्या	:	१,५८,९१८
शिक्षक शिक्षिका संख्या	:	३,९३१

ड. स्वास्थ्य (२०५८)

स्वास्थ्य संस्थाहरुको जम्मा संख्या	:	७७
जनसंख्या प्रति स्वास्थ्य संस्था	:	७,३१०
परिवार नियोजनका साधन प्रयोग गर्ने	:	४१.८३ प्रतिशत
बालबालिका महिला अनुपात	:	४८६
पहिलो विवाह गर्दाको औसत उमेर		
महिला	:	१८.५० वर्ष
पुरुष	:	२१.१७ वर्ष
१०-१४ वर्षका विवाहित जनसंख्या	:	२.२९ प्रतिशत

च. सुविधा उपयोग गर्ने परिवारको प्रतिशत(२०५८)

शौचालय प्रयोग गर्ने	:	३१.०
सुधारिएको स्रोतको खानेपानी प्राप्त	:	८६.२
बत्तिको लागि विद्युत प्रयोग गर्ने	:	४१.२
टेलिभिजन भएका	:	२०.७
रेडियो भएका	:	३५.६
खाना बनाउन ठोस इन्धन प्रयोग गर्ने	:	८५.५

छ. धर्म मान्नेहरुको जनसंख्या प्रतिशतमा (२०५८)

हिन्दू	:	८७.२३
बौद्ध	:	८.१८
मुस्लिम	:	३.८६
क्रिश्चियन	:	०.६४
किराँत	:	०.००
अन्य	:	०.०९

ज. जातजाति (२०५८)

प्रमुख पाँच जातजातिको जनसंख्या प्रतिशतमा

मगर	:	१७.२१
ब्राम्हण	:	१६.८६
थारु	:	१६.४८
क्षेत्री	:	५.८३
मुसलमान	:	३.९१

झ. मातृभाषा (२०५८)

प्रमुख पाँच भाषा बोल्नेको जनसंख्या प्रतिशतमा

नेपाली	:	३९.५५
भोजपुरी	:	३२.५९
मगर	:	१४.२३
थारु	:	९.१४
गुरुङ	:	१.६९

ब. आर्थिक क्रियाकलाप (२०५८)

(उमेर १० वर्ष वा सो भन्दा माथिको मात्र)

आर्थिक दृष्टिले सक्रिय जनसंख्या (प्रतिशतमा)

जम्मा	:	६२.९२
महिला	:	५६.१४
पुरुष	:	६९.९९

ट. प्रमुख पेशा (२०५८) (प्रतिशतमा)

कृषि	:	७२.१०
गैह्र कृषि	:	२७.९०

ठ. कृषि सम्बन्धी विवरण (२०५८/५९)

कुल कृषियोग्य जमिन : ५५,०१०.२ हेक्टर

कुल कृषियोग्य जमिन मध्ये सिंचित क्षेत्र : ६६.८९ डू

ड. प्रमुख बाली लागेको क्षेत्रफल र उत्पादन २०५८

बाली	क्षेत्रफल (हे.)	उत्पादन (मे.टन)
धान	४५,१५२	१,३०,९५५
मकै	९,२४०	१५,८००
गहुँ	१९,०००	४२,७५०
कोदो	५००	५६५
जौ	१०५	१२१
आलु	९५०	१०,२००

ढ. पशुपंक्षी संख्या (२०५८/५९)

गाईभैसीको संख्या : २,२१,८३७

भेडाबाखाको संख्या : १,६०,५६८

हासकुखुराको संख्या : ३,१३,३९१

ण. सडक सुविधा (२०५९)

जम्मा सडकको लम्बाई (कि.मि.) : २४८

त. हुलाक (२०६०)

हुलाक कार्यालय संख्या : ७४

थ. उद्योग (२०५९)

ठूला उद्योगको जम्मा संख्या : ८०

ठूला उद्योगमा रोजगारी संख्या : ५,७०३

द. अन्य

अधिराज्य भरिमा सबभन्दा बढी कुमाल (१२,३७६) र रजभार (६,१४१) जनसंख्या भएको ।

पश्चिमाञ्चलका तराई जिल्लाहरुमा सबभन्दा कम कृषि योग्य जमिन (५५,०१०.२ हेक्टर) भएको ।